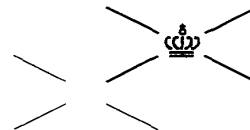

FORSVARSMINISTERIET

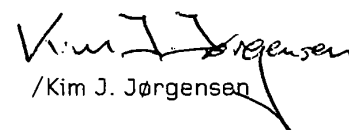
Folketingets Retsudvalg
Christiansborg

24 MRS. 2006

Under henvisning til retsudvalgets skrivelse af 22. marts 2006 fremsender jeg hermed i 5 eksemplarer min besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 300 (REU alm. del)

Med venlig hilsen

Søren Gade

/Kim J. Jørgensen

Spørgsmål nr. 300:

"Ministeren bedes tilsende udvalget høringssvarene til udkast til ændring af forsvarsloven, som bl.a. er et led i udmøntningen af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse."

Svar:

Vedlagt fremsendes de høringssvar, som ministeriet har modtaget per 24. marts kl. 12.00, idet jeg skal gøre opmærksom på, at høringsfristen er fastsat til den 24. marts 2006. Det kan derfor ikke udelukkes, at Forsvarsministeriet i løbet af dagen modtager flere høringssvar. Såfremt dette er tilfældet, vil de resterende høringssvar blive oversendt til retsudvalget mandag den 27. marts 2006.

PVL

Forsvarsministeriet
Kontorchef Kim Jesper Jørgensen
Holmens Kanal 42
1060 København K

Sendt pr. e-post: fmn@fmn.dk

FMN	04-204-11		DOK.NR.	18
HM	17 MAR. 2006		H	
4 KT	SBH	PVL	BILAG	EKS.

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forsvarsloven

17. marts 2006

Forsvarsministeriet har ved e-post af g.d. anmodet Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling om en udtalelse vedrørende ovenstående.

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling

Ministeriet skal i den forbindelse meddele, at vi ikke har bemærkninger hertil.

Bredgade 43
1260 København K

Der henvises til Forsvarsministeriets j.nr. 4. kt. 04-2011-11 (12).

Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtu@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Med venlig hilsen

Thorkild Meedom
Kontorchef

Sagsnr. 71564
Dok-id 425054

Thorkild Meedom
Telefon 3392 9930
Telefax 3312 4843
E-post tme@vtu.dk

CENTRALFORENINGEN FOR STAMPERSONEL (CS)
FORMANDEN

3

FMN	04-2011-11		DOK.NR.	22
HMA	22 MAR. 2006		H	
4 KT	SBH PUL	BILAG	EKS.	

Modtaget i FMN
22 MAR. 2006

Nr.: C.090.004-0252
Dato.: 2006-03-20
(Bedes anført ved henvendelser)

FBJ/fhb

Til
Forsvarsministeriet

Emne:
Høring om ændringer af forsvarsloven.

Ref.:
Forsvarsministeriets e-mail af 16. marts 2006 vedr. høring om ændring af forsvarsloven

Centralforeningen for Stampersonel (CS) har ingen bemærkninger til det ved ref. fremsendte forslag om ændring af forsvarsloven.

Venlig hilsen

Finn Busse Jensen

Hjemmeværnskommandoen

Generalstok - Kastellet 82
2100 København Ø
Tlf.: 3347 9300 - Fax: 3347 9455
E-mail: hjk@hvj.dk - www.hvj.dk

FMN		DOK.NR.	
04-2011-11		23	
HMA		H	
22 MAR. 2006		J HJK PLD	
4 KT	SBH PVL	BILAG	EKS. 090.2
		0502163-7	

Til
Forsvarsministeriet ✓
Eft.:
Forsvarskommandoen

UB

2006-03-21

Emne:
Forslag til lov om ændring af forsvarsloven.

Ref.:
FMN skr. 4.kt.04-2011-11(12)

1. Forsvarsministeriet (FMN) har ved ref. anmodet om Hjemmeværnskommandoens (HJK) udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af forsvarsloven.
2. HJK finder ikke at udkastet vil kunne få konsekvenser for hjemmeværnet og har derfor ingen bemærkninger.

E.b.

K. ASTRUP

oberstløjtnant

Chef for Planlægningsdivisionen

Intern fordeling: CHV, DKH, MHI, FHI, HJSCH, KLACH, PLCH, PLACH, PSACH, PSA3

HJEMMEVÆRNET

Vi træder frem hvor andre viger tilbage

StK:Forsvar

Rigensgade 11, Tværflojen
1316 København K
Tlf.: 33 11 40 05
Fax: 33 93 22 01
E-mail: flo-stk@mail.tele.dk

FMN	04-20K-11		DOK.NR.	24
Til	HAA	23 MAR. 2006		H
	4 KT	SBH PUL	BILAG	EKS.

Til Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København K.

Kbh.d.22.03.2006
Stk. nr. 044-2006
GS/SB

Emne: J. nr. : 4.kt. 04-2011-11 (12)

Modtaget i IN
23 MAR. 2006

StK:Forsvar skal hermed oplyse, at vi ingen bemærkninger har til udkast til forslag til lov om ændring af Forsvarsloven.

Dog henvises til HKKF høringssvar.

Med venlig hilsen

Günthe Sørensen
Sekretariatsleder

FMN		DOK.NR.	
04-2011-11		26	
HMA	20 MAR. 2006		H J
4 KT	SBH PUL	BILAG	EKS.

Nr. 203.18-00062

Dato 22. marts 2006

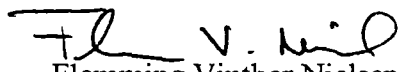
Modtaget
20 MAR. 2006

Til Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København K.

Forslag til lov om ændring af lov om forsvarets formål, opgaver og organisation.

Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF) noterer sig, at en række af de foreslåede lovændringer er afledt af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse. HKKF tilslutter sig sigtet med de foreslåede tiltag, men har ikke taget stilling til eventuelle problemer for så vidt angår retssikkerhed. HKKF har ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Flemming Vinther Nielsen

☐ Forbund:	}	Kronprinsensgade 8 • 1114 København K • ☎ ++ (45) 33 93 65 22 • ☎ ++ (45) 33 93 65 23
☐ Kapitalpensionsfond/Bonusfond:		
☐ Bogholderi og Medlemsregister:	}	Borgergade 101 • 8600 Silkeborg • ☎ ++ (45) 86 82 61 88 • ☎ ++ (45) 86 81 43 38
☐ A-kasse:		
E-mail: hkkf@hkkf.dk		
Hjemmeside: www.hkkf.dk		

LANDSFORENINGEN AF
BESKIKKEDE ADVOKATER

FORMAND :
NIELS FORSBY
NANSENGADE 45 A
1366 KØBENHAVN K
TLF. 33 36 90 10
FAX 33 93 66 81
E-MAIL: NIELS.FORSBY@ADVOCATE.DK

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 Kbh. K

Modtaget i FMN
24 MAR. 2006

SEKRETARIAT :
AMAGERTORV 21, 3.
1160 KØBENHAVN K
TLF. 33 15 01 02
GIRO 735 02 01
E-MAIL: ELSEBETH@KHELAW.DK

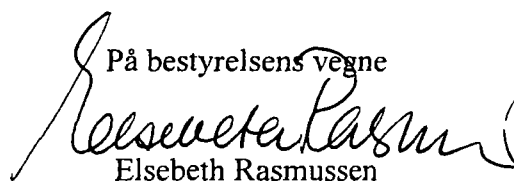
Amagertorv 21
23. marts 2006
ER/bn
Direkte tlf.: 33 18 70 57

Vedr.: J.nr. 4.kt.04-2011-11(12). Udkast til forslag til lov om ændring af forsvarsloven.

Med e-mail af 16. ds. har Forsvarsministeriet anmodet om en udtalelse om ovennævnte lov-udkast senest den 24. marts d.å.

Materialet har været forelagt foreningens bestyrelse, der finder anledning til at dele ministeriets beklagelse af den uacceptabelt korte høringsfrist.

Bestyrelsen henviser til sit samtidige svar til Justitsministeriet pkt. 2.1 og in fine.

På bestyrelsens vegne

Elsebeth Rasmussen

FMN	04-2011-11	DOK.NR.	27
HA	24 MAR. 2006	H	
4	PVL	SILAG	EKS.

LANDSFORENINGEN AF
BESKIKKEDE ADVOKATER

KOPI

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 Kbh. K

FORMAND:
NIELS FORSBY
NANSENSGADE 45 A
1366 KØBENHAVN K
TLF. 33 36 90 10
FAX 33 93 66 81
E-MAIL: NIELS.FORSBY@ADVOCATE.DK

SEKRETARIAT:
AMAGERTORV 21, 3.
1160 KØBENHAVN K
TLF. 33 15 01 02
GIRO 735 02 01
E-MAIL: ELSEBETH@KHELAW.DK

Amagertorv 21
23. marts 2006
ER/bn
Direkte tlf.: 33 18 70 57

Vedr.: Sagsnr. 2005-730-0246. Høring om udkast til forslag til lov om ændring af retsplejelovent, lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om luftfart. (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.).

Med skrivelse af 1. marts d.å. har Justitsministeriet fremsendt ovennævnte udkast og anmodet om en udtalelse inden den 24. marts.

1. Indledning

Materialet har været forelagt bestyrelsen, der bemærker, at det lovforberedende arbejde i forbindelse med denne høring, hvor fristen er sat meget kort, giver anledning til alvorlige betænkeligheder med hensyn til lov kvaliteten i Justitsministeriet.

Grundlaget for lovudkastet er en "tværministeriel arbejdsgruppes" rapport af 3. november 2005. Det vil sige embedsmænd fra diverse ministerier samt Politiets og Forsvarets Efterretnings-tjenester. En del af de indhentede oplysninger har været hemmelige. Drøftelserne er mundet ud i en række anbefalinger opstillet i punkter. Disse anbefalinger har ikke været igennem en normal høringsprocedure, og de er ikke blevet forelagt de lovforberedende, alsidigt sammensatte råd, der normalt forbereder lovændringer inden for strafferetsplejen.

Til gengæld har anbefalingerne været genstand for en noget ustruktureret debat for alle, der gerne vil i rampelyset hurtigst muligt, herunder politikere og diverse universitetsfolk som enkeltpersoner.

Grundlæggende er der naturligvis ingen, der ønsker at holde hånden over terrorister, men det er, som om arbejdsgruppen og Justitsministeriet savner enhver forståelse for, at det endelige mål for terrorister ikke er selve terrorhandlingen og den opmærksomhed, den skaber. Det ultimative mål er at få myndighederne til at overreagere, således at man kan hverve yderligere tilhængere med henblik på at destabilisere samfundet.

En måde, hvorpå myndighederne kan overreagere, er at benytte terrortruslen til at få indført bestemmelser, der, uden at det drejer sig om terrorbekæmpelse, fører til mindre kontrol med myndighedernes magtbeføjelser, flere indgreb i privatlivssfæren og en svækkelse af borgernes beskyttelse mod uretmæssige indgreb.

Sådanne tiltag fører ikke nødvendigvis til en bedre beskyttelse mod terrorisme, men kan betyde en alvorlig svækkelse af de fundamentale rettigheder og friheder, som er grundlag for demokratiet og en retsstat.

Det er efterretningstjenestens natur at arbejde i al hemmelighed og uden generende kontrol. Der er derfor en afgørende betænkelighed knyttet til regeringens planer om at udvide efterretningstjenestens arbejdsområde til også at omfatte indsamling af oplysninger om andet end terrorbekæmpelse, samtidig med at man giver øgede beføjelser til dels at indsamle oplysninger om enkeltpersoner, dels til at myndighederne indbyrdes kan udveksle oplysninger om enkeltpersoner.

Det fremgår ikke med tilstrækkelig tydelighed, hvorfor sædvanlige kontrolmekanismer skal svækkes, og hvilke kontrolmekanismer, der sættes i stedet. Der er ikke påvist en sådan forbindelse mellem terror og organiseret kriminalitet her i landet, hverken med hensyn til personsammenfald eller modus operandi, at der er behov for at samle den overordnede vidensindsamling og efterforskning hos et hemmeligt politi.

2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovudkastet

2.1 Udveksling af oplysninger

Den foreslåede § 110 a, stk. 1, må ses i sammenhæng med forslaget til lov om ændring af forsvarslovens § 13, stk. 4, hvorefter også FE skal sættes i stand til at videregive oplysninger til PET i videre omfang, end hvad der følger af forvaltningsloven.

I lovforslaget om forsvarsloven er den foreslåede bemyndigelse ikke alene knyttet til bekæmpelse af terror og spredning af masseødelæggelsesvåben, men retter sig efter bemærkningerne også mod anden grænseoverskridende kriminalitet. Dette begreb er ikke nærmere defineret og kunne således i princippet omfatte brugstyveri af en cykel i Kruså, der føres over grænsen til Tyskland.

I nærværende lovudkast om ændring af retsplejeloven er der ikke efter bemærkningerne sat anden begrænsning, end at videregivelsen kan have betydning for en af efterretningstjenestens opgaver. Der er næsten ingen grænse for, hvad der kan have betydning for en efterretningstjeneste. Bestemmelserne vil give mulighed for at udveksle oplysninger ikke alene om sigtede eller mistænkte personer, men også oplysninger om almindelige ikke-kriminelle borgere, hvis vej tilfældigt på et eller andet tidspunkt har krydset en person, der er i myndighedernes søgelys. Oplysninger om de pågældende kan være interessante som led i opbygning af en dækkende profil af den mistænkte.

Den foreslåede § 110 a, stk. 2, vil give PET mulighed for, i videre omfang end forvaltningsloven tillader, at indhente oplysninger fra andre forvaltningsmyndigheder, hvis oplysningerne har betydning for tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse af straffelovens kapitel 12 og 13. Ikke alle straffebestemmelser i de to kapitler drejer sig om terror. Den afgørende betænkelighed ligger imidlertid i, at der ikke vil være den fornødne kontrol med, at en afdeling af politiet, der arbejder hemmeligt, ikke ad denne vej skaffer sig oplysninger, der måske kunne være nyttige i andre situati-

oner eller til varetagelse af andre - lovlige - funktioner, men blot ikke er af betydning for udførelse af den pålagte opgave.

Det er efter bemærkningerne til lovforslaget PET selv, der skal vurdere, om betingelsen i § 110, stk. 2, er opfyldt. Det er også overladt til PET at afstikke rammerne for informationssøgningen, som kan omfatte ikke blot søgning på enkeltpersoner, men også at forvaltningsmyndigheden skal navngive alle de personer, der f.eks. har rettet henvendelse til forvaltningsmyndigheden.

Eksempelvis ville det give mulighed for uden at skulle indhente dommerkendelse at kræve oplyst, hvem der inden for en given periode har rettet henvendelse til et socialkontor, og således at PET selv skal afgøre, om oplysningerne skal opbevares, uden at der på nuværende tidspunkt er fastsat nye retningslinier for den myndighed, der skal føre tilsyn bl.a. med PET's registreringer og videregivelse af oplysninger.

Bestyrelsen kan således ikke anbefale den foreslåede § 110 a.

2.2 Udvidede aflytningsmuligheder, indskrænkning af underretningspligten samt udvidede muligheder for masteoplysninger

I § 783, stk. 2, skal der være mulighed for at opnå kendelse på aflytning af en person, snarere end en telefon, såfremt efterforskningen angår overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13. Allerede nu er der efter princippet om *periculum in mora* mulighed for at foretage aflytninger uden forud indhentet dommerkendelse. Forskellen ligger i, at politiet nu får mulighed for uden dommerkendelse at aflytte en fremmed telefon i en længere periode, hvis man mener, at den mistænkte, på hvem man har opnået kendelse, benytter telefonen, måske en enkelt gang.

Der skal ved den almindelige frists udløb gives underretning til retten, der så giver underretning til den særlige tys-tys advokat. Denne, der er særligt udvalgt, fordi det drejer sig om efterforskning af sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13, skal så selv tage initiativet, hvis der ønskes en kendelse om indgrebets lovlighed.

Der er efter foreningens opfattelse tale om afsvækkelse af domstolskontrollen, derved at det er overladt til den særligt udvalgte skare af tys-tys advokater, om lovligheden skal prøves. Der ligger heller ikke den store retsgaranti i, at man blot skal indberette et eventuelt ulovligt indgreb til Justitsministeriet.

Bestyrelsen foreslår de almindelige regler om *periculum in mora* opretholdt. Herved får man en hurtigere og mere sikker domstolsprøvelse af indgreb, der kan gå ud over ikke mistænkte personer.

Lovudkastet foreslår i § 788, stk. 4, en udvidelse af adgangen til at undlade underretning om indgreb i meddelelshemmeligheden. Den foreslåede tilføjelse vil vende rundt på hovedregel og undtagelse, idet det fremover kan risikere at blive undtagelsen, at der gives underretning.

Bestyrelsen kan ikke anbefale den foreslåede ændring.

I lovudkastet foreslås der i § 791 a indført adgang til at foretage teleobservationer. Strafferammen er sat ved fængsel i 1 år og 6 måneder, hvilket for det første omfatter hovedparten af straf-

febestemmelserne i straffeloven, og for det andet viser, at lovudkastet ikke alene har med terrorbekæmpelse at gøre, men er udtryk for en generel stramning til støtte for politiets efterforskningsmetoder. Det kræver en særlig begrundelse at give myndighederne et redskab, hvormed man kan overvåge, hvor borgerne har opholdt sig på bestemte tidspunkter.

Bestyrelsen kan ikke anbefale den foreslåede udvidelse af adgangen til at indhente såkaldte "masteoplysninger".

2.3 Forstyrrelse af radio- og telekommunikation

I lovudkastets § 791 c foreslås en hjemmel til såkaldt "jamming" - forstyrrelse af radio- og telekommunikation i et bestemt område.

I debatten om den "tværministerielle arbejdsgruppes" anbefalinger har det været fremme, at en sådan jamming ikke skulle være teknisk mulig. På den anden side har arbejdsgruppen jo haft adgang til oplysninger, som man ikke har ønsket at offentliggøre.

Umiddelbart forbinder man det foreslåede med begrebet "støjsendere", som igen mest forbindes med udemokratiske regimer. Man skal mærke sig, at det foreslåede ikke alene skal benyttes til forebyggelse af terrorhandlingen, men også anden alvorlig kriminalitet, der kan straffes med fængsel i 6 år eller derover.

Bemærkningerne i lovudkastet forholder sig ikke til, om det foreslåede er teknisk muligt, om de økonomiske konsekvenser, og om den foreslåede "jamming" evt. kan påvirke anden lovlig og eventuel livsvigtig kommunikation.

Bestyrelsen kan på dette grundlag ikke anbefale det foreslåede.

2.4 Tv-overvågning

Også lovudkastets forslag, hvorefter politiet kan henstille, at offentlige eller private myndigheder foretager tv-overvågning - og med kvalitetskrav til optagelserne og opbevaring heraf - er udtryk for en form for nytænkning, som man kan opfatte som en "privatisering af efterforskningen". Med det foreslåede kan den private blive pålagt overvågning langt ud over det, som var det generelle formål med den ønskede overvågning.

Bestyrelsen kan ikke anbefale det foreslåede.

2.5 Passagerlister

Endelig er der indhentelse af passageroplysninger. Allerede efter gældende regler kan myndighederne hos luftfartselskaberne indhente oplysninger om bestemte personers rejser og flybilletter.

Hvis PET herudover skal have adgang til passagerlister eller ligefrem direkte adgang til luftfartsselskabernes bookingsystem, kan man følge også almindelige - ikke mistænkte - personers rejseaktivitet, hvilket må give anledning til alvorlige betænkeligheder.

Mindre må kunne gøre det, således at man pålagde selskaberne at opbevare oplysningerne i 1 år, men således at mere generelle oplysninger og forvarsel om, at bestemte personer havde eller var i færd med at bestille billetter, kun kunne begæres udleveret i henhold til en dommerkendelse om edition.

Bestyrelsen besvarer samtidig hermed Forsvarsministeriets høring om forslag til lov om ændring af forsvarsloven, der er udsendt med yderst kort varsel, ved at henvise til det ovenfor under pkt. 2.1 anførte. De øvrige foreslåede ændringer af forsvarsloven har bestyrelsen på grund af den korte tidsfrist ikke været i stand til at behandle.

På bestyrelsens vegne

Elsebeth Rasmussen

Modtaget i FMN
24 MAR. 2006

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København K

Vedr. Høring om ændring af forsvarsloven, ref. brev af 16. marts 2006, j.nr. 4.kt. 04-2011-11(12)

23. marts 2005
J.nr. 84.10-07

Udenrigsdirektoratet har modtaget høringsbrev om ændring af forsvarsloven.

Postboks 1340
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 93 98
nap@gh.gl
www.nanoq.gl

Der er tale om en lovændring, der skal have virkning i og for Grønland. Ændringsforslaget skal forelægges for Landstinget.

Ændringslovforslaget med bemærkninger samt et resume af lovforslagets indhold bedes derfor fremsendt via Rigsombudsmanden i Grønland, gerne med elektronisk kopi til Udenrigsdirektoratet, jf. Statsministeriets vejledning nr. 143 af 3. juli 2001, afsnit 4. (vedlagt). Materialet skal foreligge på dansk og grønlandsk. Vi foreslår, at Statsministeriet kontaktes om tekniske spørgsmål i denne forbindelse, herunder iværksættelse af oversættelse.

Landstingets forårssamling finder sted i perioden 24. april - 12. maj 2006. Fristen for anmeldelse af dagsordenspunkter var den 17. marts 2006, men sagen forventes at kunne blive behandlet på forårssamlingen i henhold til dispensation, når det nævnte materiale foreligger.

Venlig hilsen

Adam Worm
dir.telf. 32 83 38 37
dir. mail aw@ghs.dk

FMN	DOK.NR.	
04-2011-11	28	
HMA	24 MAR. 2006	
4 KT	SBI- PVL	BILAG EKS

Vejledning om behandling af sager vedrørende Grønland og om retningslinier for ministeriers og styrelses forhold til Grønland

VEJ nr 143 af 03/07/2001 (Gældende)

Lovgivning som forskriften vedrører

LOV Nr. 577 af 29/11/1978

Senere ændringer til forskriften

Oversigt

Bilag 1

Bilag 2

Den fulde tekst

Vejledning
om behandling af sager vedrørende Grønland
og
om retningslinier for ministeriers og styrelses forhold til
Grønland

1. Hjemmestyreordningen

1.1. Grundlaget for *Grønlands hjemmestyre* er lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre. Efter hjemmestyreloven udgør Grønland et særligt folkesamfund inden for det danske rige.

Hjemmestyremyndighederne består af en folkevalgt repræsentation, Landstinget, og af en forvaltning, der ledes af et landsstyre. Lederen af landsstyret benævnes landsstyreformand, de øvrige medlemmer landsstyremedlemmer. Landstinget vælger landsstyreformanden og landsstyremedlemmerne. De nærmere regler for hjemmestyret fremgår af landstingslov nr. 11 af 20. oktober 1988 om landstinget og landsstyret med senere ændringer.

1.2. Hjemmestyreloven opererer i §§ 4 og 5 med en sondring mellem sagsområder, der er (potentielle) *hjemmestyreanliggender* undergivet hjemmestyremyndighedernes kompetence og sagsområder, der er *rigsanliggender* undergivet rigsmyndighedernes kompetence.

Det er i hjemmestyrelovens bilag, gengivet som *bilag 1* til denne vejledning, angivet, hvilke sagsområder, der kan overtages af hjemmestyret.

Overtagelsen af sagsområder, der er nævnt i hjemmestyrelovens bilag, kan ske på to principielt forskellige måder:

I. Efter hjemmestyrelovens § 4 kan hjemmestyret overtage sagsområder eller en del af et sagsområde, således at hjemmestyret herefter har den lovgivende og administrative myndighed for området og *overtager de udgifter, der er forbundet hermed*. Forskrifter for disse sagsområder, der vedtages af Landstinget og stadfæstes af landsstyrets formand, benævnes *landstingslove*.

II. Efter hjemmestyrelovens § 5 kan rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret *ved lov* bemyndige hjemmestyret til at overtage den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde, som ikke er overgået til hjemmestyret efter lovens § 4. *Statens tilskud* til disse områder fastsættes ved lov. Forskrifter for disse sagsområder, der vedtages af Landstinget og stadfæstes af landsstyrets formand, benævnes *landstingsforordninger*.

En principielle forskel mellem overtagelser efter henholdsvis § 4 og § 5 bygger på det hovedsynspunkt, at lovgivningsmagt og bevillingsmyndighed ikke bør adskilles. Ved de tilskudsfinansierede områder efter hjemmestyrelovens § 5 er såvel bevillingsmyndigheden som kompetencen til at udstede bemyndigelseslove fastsat hos Folketinget. Landstingets forskrifter udstedes som konsekvens heraf som forordninger.

1. *Ministeransvaret* for områder, der er overtaget efter hjemmestyrelovens § 5 i henhold til konkrete bemyndigelseslove, indebærer en forpligtelse til at påse, at hjemmestyret overholder de rammer, der er fastsat i disse enkelte bemyndigelseslove, men går på den anden side ikke videre. Et sådant principielt ministeransvar eksisterer ikke for områder, der overtages i henhold til hjemmestyrelovens § 4.

2. Efter hjemmestyrelovens § 7 kan rigsmyndighederne efter aftale med hjemmestyret *ved lov* bestemme, at sagsområder, der ikke er nævnt i lovens bilag, overgår til hjemmestyret efter lovens § 4 eller § 5. Afgørelsen om hvilke sagsområder der kan overgå til hjemmestyret efter denne bestemmelse, træffes ud fra hensynet til sammenhængen og til, at hjemmestyret får en udstrakt indflydelse på områder, der særligt berører grønlandske forhold.

3. Hjemmestyret er ifølge hjemmestyrelovens § 10 undergivet de forpligtelser, der følger af *traktater og andre internationale regler*, som til enhver tid er bindende for riget, ligesom rigsmyndighederne i følge lovens § 11 har afgørelsen i spørgsmål, der angår rigets forhold til udlandet.

4. Det grønlandske hjemmestyre har siden indførelsen den 1. maj 1979 gradvist overtaget en række sagsområder, der hidtil har været varetaget af rigsmyndighederne. I *bilag 2* til denne vejledning er givet en oversigt over sagsområder, der er overtaget af hjemmestyret som hjemmestyreanliggender. Bilaget indeholder ligeledes oplysninger om, hvilke ressortministerier der er ansvarlige for gennemført bemyndigelseslovgivning på pågældende områder.

2. Forelæggelse for Statsministeriet

Sagsområder, der fortsat henhører under rigsmyndighederne, skal vedkommende ministerium i følgende områder indhente Statsministeriets udtalelse:

- a) Forslag om indførelse af nye eller ændring af gældende love og administrative forskrifter for Grønland.
- b) Forslag om væsentlige ændringer i de retningslinier, som ligger til grund for ydelsen af statstilskud til hjemmestyret samt andre dispositioner, der har væsentlig betydning for Grønlands økonomi.
- c) Sager vedrørende forholdet til udlandet, herunder traktater og EU-forhold, der har eller vil kunne få væsentlig betydning for Grønland.
- d) Forslag om indførelse af nye eller ændring af eksisterende ordninger i øvrigt for Grønland af mere principiel karakter, herunder forslag om overførsel af sagsområder til Grønlands hjemmestyre, der ikke kræver lovgivning.
- e) Udkast til besvarelser af spørgsmål fra Folketinget, der berører grønlandske forhold.

Statsministeriets udtalelse i de sager, der er nævnt i pkt. 2, litra a) d), skal indhentes, før sagen forelægges for hjemmestyret, jf. pkt. 4.

3. Underretning af Statsministeriet

sagsområder, der fortsat henhører under rigsmyndighederne, skal vedkommende ministerium underrette Statsministeriet om følgende sager:

- a) Forhandlinger med Grønlands hjemmestyre om emner af væsentlig politisk betydning.
- b) Foranstaltninger, der er af betydning for de økonomiske forhold i Grønland.
- c) Sager, der forelægges for Grønlands hjemmestyre, jf. pkt. 4.
- d) Besøg i Grønland af repræsentanter for rigsmyndighederne, hvorunder lovgivningsmæssige, politiske, principielle eller lignende væsentlige emner forventes drøftet, samt officielle udenlandske besøg, jf. pkt. 7.
- e) Andre forhold af væsentlig eller principiel betydning i relationerne mellem Danmark og Grønland, herunder om nedsættelse af dansk/grønlandske udvalg.
- f) Henvendelser fra hjemmestyret vedrørende de sager, der er nævnt i pkt. 2 og 3.

Underretningen af Statsministeriet i de sager, der er nævnt i pkt. 3, litra a) e), skal ske senest samtidig med vedkommende ministeriums henvendelse til hjemmestyret. Underretning af Statsministeriet i de sager, der er nævnt i pkt. 3, litra f), bør ske straks.

4. Forelæggelse af love, administrative forskrifter, traktater m.v. for det grønlandske hjemmestyre

1. Inden forelæggelse af sager for Grønlands hjemmestyre skal ministerierne tage stilling til inddragelse af Statsministeriet, jf. pkt. 2 og 3.

Rigsmyndighedernes henvendelser til hjemmestyret foregår som udgangspunkt gennem Rigsombudsmanden for Grønland, jf. pkt. 6

2. Efter hjemmestyrelovens § 12, stk. 1 og fast praksis, skal *regeringsforslag til love*, der indeholder ændringer, som udelukkende vedrører Grønland eller i øvrigt har væsentlig betydning for Grønland, forelægges for hjemmestyret *til udtalelse* inden fremsættelsen i Folketinget. Dette gælder bl.a. for særlige love for Grønland, der anvendes, hvor der er tale om principielle forskelle mellem den grønlandske ordning og ordningen i den øvrige del af riget.

Andre regeringsforslag til love, der territorielt omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, bør fremsendes til hjemmestyret inden fremsættelsen i Folketinget.

3. Ministerierne bør ved udarbejdelsen af lovforslag, herunder ændringsforslag, være opmærksomme på den pågældende lovs eller ændringslovs territoriale gyldighedsområde. Hvis en *lov ikke skal gælde for Grønland*, f.eks. fordi der er tale om lovgivning på et område, der er overtaget af hjemmestyret, bør det tydeligt anføres, at loven ikke gælder for Grønland. Dette er dog ikke nødvendigt, når det efter lovens indhold er åbenbart, at den ikke omfatter grønlandske forhold, eller loven er en ændringslov til en lov, der allerede gælder for Grønland.

4. Hvis ressortministeriet forudser ønsker fra hjemmestyret om afvigelser i forhold til den danske ordning, og loven ønskes gennemført i Grønland med sådanne afvigelser, vil det være hensigtsmæssigt, at der i loven indføres en anordningsbestemmelse, hvorefter loven kan sættes i kraft for Grønland med *kongelig anordning* med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger. Det påhviler ressortministeriet efterfølgende at forelægge spørgsmålet om lovens ikrafttrædelse for Grønland for hjemmestyret sammen med udkast til ikrafttrædelsesanordning, jf. pkt. 4.5.

ministerierne bør altid vurdere nødvendigheden af anvendelsen af anordningsbestemmelser. Det bør således stræbes alene at anvende anordningsbestemmelse, hvor loven vil kunne bringes i anvendelse for Grønland.

5. Efter hjemmestyrelovens § 12, stk. 2 og fast praksis, skal udkast til *administrative forskrifter*, som indeholder bestemmelser, der udelukkende vedrører Grønland eller i øvrigt har væsentlig betydning for Grønland, forelægges hjemmestyret *til udtalelse* inden udstedelsen. Udkast til kongelig anordning om afsættelse af en rigslov for Grønland skal altid forelægges for hjemmestyret *til udtalelse* inden udstedelsen.

Andre udkast til administrative forskrifter, der territorielt omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, bør fremsendes til hjemmestyret inden udstedelsen.

6. *Lovtidendeloven* gælder tillige for Grønland, jf. nedenfor under pkt. 5. Forskrifter, der territorielt omfatter både Danmark og Grønland, træder således i kraft samtidig i Danmark og Grønland, medmindre andet bestemmes. Det kan være hensigtsmæssigt at medtage en bestemmelse, hvorefter ikrafttrædelsestidspunktet bestemmes af den pågældende minister, såfremt høringen af hjemmestyret ikke har kunnet afsluttes inden lovens eller forskriftens ikrafttrædelsestidspunkt.

Øvrigt bør ministerierne være opmærksomme på behovet for, at lovgivning, der kan sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning, træder i kraft for Grønland samtidig med Danmark.

7. Hvis en lov skal sættes i kraft for Grønland med mange ændringer, bør anordningen udformes således, at loven gengives i den form, hvorved den bringes til at gælde for Grønland. Vedrørende de særlige *lovtekniske forhold*, som gør sig gældende ved udarbejdelse af anordninger og øvrige administrative forskrifter for Grønland, henvises til Justitsministeriets vejledning om udarbejdelse af administrative forskrifter.

8. Efter hjemmestyrelovens § 13 skal *traktater*, der kræver Folketingets samtykke og som særligt berører grønlandske interesser, forelægges for hjemmestyret *til udtalelse*, inden de indgås. Ved indgåelse af aftaler med andre lande bør rigsmyndighederne således i hvert enkelt tilfælde være opmærksomme på spørgsmålet om den pågældende aftales eventuelle gyldighed for Grønland.

Andre traktater m.v., der berører et grønlandsk hjemmestyreanliggende eller et rigsanliggende af betydning for Grønland, forelægges tillige for hjemmestyret *til udtalelse*, inden de indgås.

Hvis hjemmestyrets udtalelse ikke foreligger på tidspunktet for Danmarks ratifikation, bør der så vidt muligt tages forbehold i traktaten for så vidt angår Grønland. I sidstnævnte tilfælde påhviler det ressortministeriet efterfølgende at indhente en udtalelse fra hjemmestyret om eventuel ophævelse af forbeholdet og gennemførelse af traktaten i Grønland.

Hvis der i ressortministeriet opstår spørgsmål i relation til Grønland i forbindelse med traktatindgåelser, bør disse forelægges for Udenrigsministeriets Juridiske Tjeneste, der i en vejledning om traktatindgåelse har skrevet forholdet til Grønland (og Færøerne).

9. I øvrigt skal vedkommende ministerium inddrage Grønlands hjemmestyre forud for *internationale handlinger*, der væsentligt berører grønlandske interesser. Inddragelsen bør af hensyn til hjemmestyrets beredelser ske på et så tidligt tidspunkt som muligt.

10. For at lette og fremskynde hjemmestyrets stillingtagen til lovforslag, love, anordninger, bekendtgørelser, traktater m.v., der forelægges for hjemmestyret *til udtalelse* bør bestemmelserne ved sagens forelæggelse for hjemmestyret være ledsaget af et *resumé* over indholdet. Resumeet bør for traktaters vedkommende indeholde en beskrivelse af den betydning, traktatgennemførelsen forudses at få for dansk lovgivning. I øvrigt bør ressortministeriet, hvis der fremsættes ønske herom, bistå hjemmestyret f.eks. med udarbejdelse af forberedende forberedelser, deltagelse i møder og lignende.

11. Efter hjemmestyrelovens § 14 skal hjemmestyrets udtalelse, i de sager, der forelægges *til udtalelse*,

. Ved *ministres rejser* til Grønland skal Rigsombudsmanden underrettes såvel med henblik på ordination af officielle besøg i Grønland som med henblik på almindelig bistand til ressortministeriet i forbindelse med rejsen. Underretningen bør ske så tidligt som muligt, inden der tages kontakt til hjemmestyret. Såfremt der fra hjemmestyrets side tages initiativ til et ministerbesøg i Grønland, skal ressortministeriet underrette Rigsombudsmanden herom.

svarende gælder *tjenstlige besøg*, hvorunder lovgivningsmæssige, politiske, principielle eller lignende offentlige emner forventes drøftet samt officielle *udenlandske besøg* i Grønland, herunder besøg i Grønland af medlemmer af det udenlandske diplomatiske korps i Danmark.

Statsministeriet, og for så vidt angår udenlandske besøg også Udenrigsministeriet, bør tillige underrettes om ovennævnte besøg, jf. pkt. 3, litra d).

. Vedkommende ministerium orienterer Grønlands hjemmestyre om udenlandske ministres officielle besøg i Danmark med henblik på at muliggøre inddragelse af hjemmestyret i sager, som særligt vedrører Grønland.

Statsministeriet og hjemmestyret har indgået en aftale om procedurerne i forbindelse med Statsministeriets deltagelse i besøg i udlandet og statsbesøg i Danmark.

8. Andre oplysninger

. Grønlands Landsting afholder som hovedregel to samlinger i løbet af året. Én samling i efteråret, der begynder tredje fredag i september, og som normalt strækker sig over 6-8 uger og én samling i foråret, der normalt strækker sig over 4-6 uger. Rigsombudsmanden i Grønland vil kunne oplyse om frister i forbindelse med de to samlinger.

. Under Statsministeriet er nedsat et permanent *Rådgivende Udvalg Vedrørende Grønlands Økonomi*. Udvalget følger den økonomiske udvikling i Grønland og afgiver beretninger herom til statsministeren og Grønlands hjemmestyre. Statsministeriet offentliggør beretningerne, som sendes til Folketinget, ministerierne, Statsministeriets sekretariat samt en række institutioner og privatpersoner. Udvalgets adresse er: Det Rådgivende Udvalg Vedrørende Grønlands Økonomi, Statsministeriet, Prins Jørgens Gård 11, 1218 København K. Telefon 33 33 00. Telefax 33 11 16 65. E-mailadresse: stm@stm.dk.

. Finansministeriet koordinerer *overenskomst- og aftaleforhold* for det personale, rigsmyndighederne beskæftiger i Grønland og har det overordnede ansvar for løn- og ansættelsesvilkår for dette personale, jf. Lov om ansættelse af 15. december 1988 fra Administrations- og Personaledepartementet til samtlige ministerier og myndigheder.

. I henhold til forvaltningsaftale af 2. maj 1996, der trådte i kraft den 1. januar 1997, mellem staten og De nordiske kommuners Landsforening varetager de enkelte kommuner i Grønland en række opgaver, der hører under rigsmyndighedernes ansvarsområde.

. Statsministeriet yder efter anmodning grønlandsk *tolkebistand* i forbindelse med oversættelse af forslag, retsfor skrifter, korrespondance m.v.

. Grønlands hjemmestyres Danmarkskontor bistår med *oplysninger om grønlandske forhold*. Kontorets adresse er: Pilestræde 52, Postboks 2151, 1112 København K. Telefon 33 69 34 00. Telefax 33 69 34 01. E-mailadresse: journal@ghsdk.dk.

Statsministeriet, den 3. juli 2001

P.M.V.
Nils Bernstein

/Anne Dannerfjord

. Ved *ministres rejser* til Grønland skal Rigsombudsmanden underrettes såvel med henblik på *ordination* af officielle besøg i Grønland som med henblik på almindelig bistand til ressortministeriet i forbindelse med rejsen. Underretningen bør ske så tidligt som muligt, inden der tages kontakt til hjemmestyret. Såfremt der fra hjemmestyrets side tages initiativ til et ministerbesøg i Grønland, skal ressortministeriet underrette Rigsombudsmanden herom.

svarende gælder *tjenstlige besøg*, hvorunder lovgivningsmæssige, politiske, principielle eller lignende sentlige emner forventes drøftet samt officielle *udenlandske besøg* i Grønland, herunder besøg i Grønland nedlemmer af det udenlandske diplomatiske korps i Danmark.

Statsministeriet, og for så vidt angår udenlandske besøg også Udenrigsministeriet, bør tillige underrettes om nævnte besøg, jf. pkt. 3, litra d).

. Vedkommende ministerium orienterer Grønlands hjemmestyre om udenlandske ministres officielle besøg i Danmark med henblik på at muliggøre inddragelse af hjemmestyret i sager, som særligt vedrører Grønland.

Udenrigsministeriet og hjemmestyret har indgået en aftale om procedurerne i forbindelse med Statsministeriets deltagelse i besøg i udlandet og statsbesøg i Danmark.

8. Andre oplysninger

. Grønlands Landsting afholder som hovedregel to samlinger i løbet af året. Én samling i efteråret, der begynder tredje fredag i september, og som normalt strækker sig over 6-8 uger og én samling i foråret, der normalt strækker sig over 4-6 uger. Rigsombudsmanden i Grønland vil kunne oplyse om frister i forbindelse med samlingerne.

2. Under Statsministeriet er nedsat et permanent *Rådgivende Udvalg Vedrørende Grønlands Økonomi*. Udvalget følger den økonomiske udvikling i Grønland og afgiver beretninger herom til statsministeren og Grønlands hjemmestyre. Statsministeriet offentliggør beretningerne, som sendes til Folketinget, ministerierne, Rigsombudsmanden samt en række institutioner og privatpersoner. Udvalgets adresse er: Det Rådgivende Udvalg Vedrørende Grønlands Økonomi, Statsministeriet, Prins Jørgens Gård 11, 1218 København K. Telefon 33 33 00. Telefax 33 11 16 65. E-mailadresse: stm@stm.dk.

3. Finansministeriet koordinerer *overenskomst- og aftaleforhold* for det personale, rigsmyndighederne skæftiger i Grønland og har det overordnede ansvar for løn- og ansættelsesvilkår for dette personale, jf. Lov om offentlig service af 15. december 1988 fra Administrations- og Personaledepartementet til samtlige ministerier og myndigheder.

4. I henhold til forvaltningsaftale af 2. maj 1996, der trådte i kraft den 1. januar 1997, mellem staten og De grønlandske kommuners Landsforening varetager de enkelte kommuner i Grønland en række opgaver, der hører under rigsmyndighedernes ansvarsområde.

5. Statsministeriet yder efter anmodning grønlandsk *tolkebistand* i forbindelse med oversættelse af lovforslag, retsfor skrifter, korrespondance m.v.

6. Grønlands hjemmestyres Danmarkskontor bistår med *oplysninger om grønlandske forhold*. Kontorets adresse er: Pilestræde 52, Postboks 2151, 1112 København K. Telefon 33 69 34 00. Telefax 33 69 34 01. E-mailadresse: journal@ghsdk.dk.

Statsministeriet, den 3. juli 2001

P.M.V.
Nils Bernstein

/Anne Dannerfjord

FMN-HMA Mandrup, Hanne

Fra: FMN-PVL Langeberg, Pernille Vedsgaard

Sendt: 24. marts 2006 11:38

Til: FMN-HMA Mandrup, Hanne

Emne: VS: Høring om udkast til forslag til lov om ændring af forsvarsloven.

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: FAUK-MSF Frandsen, Mads Schønning

Sendt: 24. marts 2006 11:14

Til: FMN-PVL Langeberg, Pernille Vedsgaard

Emne: Høring om udkast til forslag til lov om ændring af forsvarsloven.

Forsvarsministeriet her den 15. marts 2006, j.nr. 4.kt. 04-2011-11(12), anmodet om Forsvarets Auditørkorps bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forsvarsloven.

Forsvarets Auditørkorps har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast.

P.g.v.

Mads Schønning Frandsen
Forsvarets Auditørkorps
Kastellet 14, 2100 København Ø
Direkte telefon: 72265021

DANSK RETSPOLITISK FORENING

Forsvarsministeriet
Att. Kim Jesper Jørgensen
Holmens Kanal 42
1060 København K

den 24. marts 2005

**Vedr.: Udtalelse til udkast til forslag til lov om ændring af forsvarsloven.
Deres j. nr.: 4. kt. 04 – 2011 - 11 (12).**

Vedlagt fremsendes Dansk Retspolitisk Forenings høringsudtalelse, idet det bemærkes, at svaret allerede er sendt til Dem per e-mail d.d. på fmn@fmn.dk.

Med venlig hilsen

Kirsten Christensen
Sekretær
Kirsten@retspolitik.dk

FMN	04 - 2011 - 11		DOK.NR.	35
HM	24 MAR. 2006		H	
4 ^{KT}	SBH	BILAG	EKS.	
	PVL			

den 23. marts 2006

HØRINGSUDTALELSE

fra

Dansk Retspolitisk Forening

Vedr. Forsvarsministeriets høringsbrev om udkast til lovbestemmelser vedrørende ændringer i Forsvarsloven (J-nr.4.kt.04-2011-11(12)).

På vegne af Dansk Retspolitisk Forening (DRF) skal vi hermed fremkomme med nedenstående udtalelse til det tilsendte lovændringsforslag:

Dansk Retspolitisk Forening (DRF) finder alene anledning til at kommentere forslagets nr. 5 og nr. 6:

Ifølge for slagets nr. 5 (forsvarslovens § 13, nyt stk. 3) skal Forsvarets Efterretnings-tjeneste under den del af sin virksomhed, som er rettet mod forhold i udlandet, fremtidigt kunne modtage oplysninger om danske statsborgere samt personer, der opholder sig i Danmark.

Ifølge for slagets nr. 6 (forsvarslovens § 13, nyt stk. 4) skal tjenesten fremover kunne videregive oplysninger til Politiets Efterretningstjeneste i det omfang, videregivelsen kan have betydning for tjenesternes opgaver.

Forslagene er et led i regeringens "anti-terrorpakke" og er sammenhængende med samtidigt fremsatte forslag vedrørende Politiets Efterretningstjeneste og dennes samarbejde med FE.

DRF finder forslagene logiske i konsekvens af ønsket om at udbygge samarbejdet mellem efterretningstjenesterne og effektivisere disse.

Medens DRF intet har at indvende imod effektivisering, har man til gengæld visse betænkeligheder ved de systemer, der skal sikre kontrollen med, at tjenesterne respekterer de fastsatte retlige grænser for deres virksomhed.

DRF skal i denne forbindelse citere foreningens bemærkninger til de samtidig fremsatte forslag vedrørende ændringer i Retsplejeloven mv. i DRF's udtalelse til Justitsministeriet:

(side 1 ff.) "1.1. Dansk Retspolitisk Forening (DRF) skal *indledningsvist* bemærke, at de foreliggende lovudkast generelt intensiverer overvågningen af borgernes færden samt letter adgangen til at indsamle, registrere og videregive oplysninger. Frygten for terrorisme skaber i betydeligt omfang en meget diffus målgruppe for politiets forebyggende og efterforskningsmæssige aktiviteter. Dette indebærer, at der vil blive indsamlet store mængder data, der i langt de fleste tilfælde intet afslører og isoleret set alene kan berette om borgernes fuldt lovlige og velbegrundede gøremål, men som anbragt i forskellige sammenhænge kan skabe mistanke om terroristiske hensigter.

DRF finder videre, at lovudkastene næppe vil kunne bidrage til en øget sikkerhed ved at forebygge eller opklare terroristiske handlinger udover, hvad politiet allerede i gældende lovgivning har mulighed for. Uforudsigeligheden i valg af terror-mål og terror-

metoder vil løbende stille skærpede krav til nye efterforskningsmetoder, således at der permanent vil være et pres for nye og stærke beføjelser. Terrorbekæmpelse ad denne vej synes således kun i meget begrænset omfang farbar.

1.2. DRF kan på den anden side tiltræde en modernisering og ajourføring af visse efterforskningsredskaber med det formål at holde trit med den teknologiske udvikling.

1.3. Generelt skal foreningen videre bemærke, at det forekommer uheldigt, at bestemmelser om videregivelse af fortrolige oplysninger er placeret i tre love henholdsvis forvaltningsloven, persondataloven og retsplejeloven. Der bør foreligge særlige grunde til, at sådanne bestemmelser ikke kan læses i den generelle lovgivning, der regulerer videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder. Optages de nye bestemmelser i forvaltningsloven og persondataloven tilvejebringes en større overskuelighed. Foreningen skal derfor foreslå, at såvel den eksisterende bestemmelse i retsplejelovens § 115b som den foreslåede nye bestemmelse i samme lovs § 110a henføres til disse love, hvor de efter foreningens opfattelse systematisk naturligt kan placeres.

2. Vedrørende de enkelte forslag:

2.1. Udkastets § 1. nr. 1 – forslag til ny § 110 a i Rpl.

Stk.1. Indsættelse af hjemmel til, at PET an videregive oplysninger til FE "i det omfang, videregivelsen kan have betydning for varetagelse af tjenestens opgaver".

DRF finder, at en sådan bestemmelse set i lyset af formålet med efterretningstjenesternes virksomhed ikke forekommer unaturlig. Det må imidlertid påpeges, at et sådant samarbejde må kræve, at kontrolmekanismerne med efterretningstjenesternes virksomhed skærpes betydeligt

Stk.2.: hjemmel til, at PET kan indhente oplysninger fra andre forvaltningsmyndigheder "...i det omfang, oplysningerne kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13".

DRF finder det problematisk, at der åbnes adgang til overførelse af ikke nærmere definerede oplysninger fra andre forvaltningsmyndigheder blot med en henvisning til Efterretningstjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitler 12 og 13. Dette understreges yderligere af de i Straffelovrådets Betænkning foreslåede nye og ganske uklare bestemmelser i straffelovens §§ 114-114e.

Da det er den afgivende forvaltningsmyndighed, der skal tage stilling til, hvorvidt videregivelsen er lovlig, bør det som minimumskrav fastlægges, at oplysningerne skal have en særlig konkret og kvalificeret betydning for efterretningstjenestens opgavevaretagelse. Endvidere bør kravet i forvaltningslovens § 28 opretholdes også på dette område, så videregivelse af oplysninger kun må ske, hvis hensynet til efterretningstjenestens interesse i oplysningerne klart overstiger hensynet til den enkelte berørte person.

Da der ikke er tale om specifikt afgrænsede oplysninger, og da der tilsyneladende ikke gælder krav om interesseafvejning efter forvaltningslovens § 28, åbnes for en nærmest ubegrænset overførsel af såvel fortrolige som ikke-fortrolige oplysninger fra enhver forvaltningsmyndighed til Politiets Efterretningstjeneste.

Tilmed svækkes grundsætningen i forvaltningslovens § 32, idet netop den vage henvisning til varetagelse af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforsk-

ning af de nævnte forbrydelser nærmest fritager efterretningstjenesten fra at foretage en vurdering af den konkrete relevans af de ønskede oplysninger.

Et formaliseret samarbejde mellem PET og FE vil ikke harmonere med det særskilt fremsatte forslag om overførelsen af store dele af det Nationale Efterforsknings Center (NEC) fra Politiet til PET, idet statsadvokaten skal have delvis indseende med PETs arbejde. Det er således uklart, om statsadvokaten fremover skal kunne kontrollere materialet fra FE.

Desuden rejser det forventede tætte samarbejde mellem PET og FE spørgsmålet om effektiviteten af kontrollen med de hemmelige tjenester.

DRF finder ikke, at en annonceret ny affattelse af retningslinierne for Wambergudvalgets arbejde kan bøde på dette forhold. Reelt betyder tavshedspligten for medlemmerne af folketingets kontroludvalg, at denne kontrol er stort set ikke-eksisterende. Dersom kontroludvalgets medlemmer får kendskab til ulovligheder, magtmisbrug eller andre uregelmæssigheder kan det på grund af tavshedspligten ikke drøfte problemerne med deres respektive folketingsgrupper og for at rejse en folketingsdebat, f.eks. med et dagsordensforslag. Den eneste mulighed er at fremsætte en kritik i selve udvalget – hvilket klart gør den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesterne illusorisk."

DRF bemærker, at de fremførte betænkeligheder vedrørende indhentning, deling og anvendelse af fortrolige oplysninger for PET's vedkommende i det store og hele gør sig gældende også for FE's vedkommende.

DRF lægger derfor vægt på, at der også i forbindelse med de af Forsvarsministeriet stillede forslag foretages overvejelser over kontrolsystemerne som ovenfor anført.

På vegne af DRF

Bjørn Elmquist
Formand

Jørgen Jepsen
Bestyrelsesmedlem